

Emri i institucionit:

DREJTORIA E PËRGJITHSHME E STANDARDIZIMIT

Dokumenti Nr.:

RC/DS/117

Titulli:

Plani strategjik i biznesit për DPS/KT

Versioni:

01

Faqe Nr.:

Faqe 1/5

*PSB, 24.11.2021***Titulli i DPS/KT 8:****DPS/KT 8 “Pajisjet matëse. Teknikat e provës dhe matjes”****A Historiku dhe fusha e zbatimit**

DPS/KT 8 është krijuar më 27.04.2009 në përputhje me Ligjin Nr. 9870, datë 02.04.2008 “Për Standardizimin”, i ndryshuar me Rregulloren e brendshme të DPS dhe duke ndjekur strategjinë e CEN/CENELEC dhe ISO/IEC mbi krijimin dhe funksionimin e komiteteve teknike. Fusha e këtij KT janë pajisjet matëse të energjisë elektrike të përdorura për matjen dhe kontrollin e energjisë elektrike dhe që përdoren në stacionet elektrike, në linjat e transmetimit, në rrjetet e shpërndarjes dhe furnizimit me energji elektrike; po kështu ky KT merret me adoptimin e standardeve evropiane dhe ndërkombëtare në fushën e pajisjeve dhe sistemeve për matjen, testimin, monitorimin, gjenerimin dhe analizat e thjeshta dhe komplekse të madhësive elektrike dhe elektromagnetike, si edhe kalibruesit e tyre.

Për tju përgjigjur sfidave që rrjedhin nga mandatet për rrjet inteligjent fusha e zbatimit është zgjeruar në këtë aspekt për tju përgjigjur problemeve në lidhje me kontrollin e konsumit të energjisë, të ruajtjes së energjisë dhe përmirësimin e cilësisë së furnizimit me energji të konsumatorëve për të shmangur funksionimin jo të mirë të aparateve dhe pajisjeve elektrike të lidhura në rrjet nëpërmjet mbajtjes së një vlere tensioni të përshtatshëm për kushtet tona të rrjetit të shpërndarjes dhe transmetimit.

Fusha e zbatimit e këtij KT janë edhe standardet lidhur me EMC qëllimi i të cilave janë të mbrojnë spektrin e radios nëpërmjet kërkesave për emetimin e tyre dhe me qëllimin për të siguruar që pajisjet të funksionojnë mrekullisht në mjedisin e tyre të parashikuar nëpërmjet kërkesave të imunitetit, duke pasur një funksion horizontal në lidhje me sigurinë. Fusha e zbatimit të këtij KT shtrihet edhe në aspektet e ndryshme të ekspozimit të njerëzve ndaj fushave elektromagnetike nga 0 Hz deri në 300 GHz, duke adoptuar standarde që demonstron konformitetin me direktivat Evropiane të transpozuar në nivel kombëtar, duke adoptuar të gjithë tipet e standardeve evropiane si: standardet e produkteve shumica e të cilave janë standarde të harmonizuara nën direktivat përkatëse, standardet bazë që lidhen me përcaktimin e metodave matëse dhe të llogaritjeve të nivelit të emetimit të fushave elektrike, magnetike dhe elektromagnetike të gjeneruara nga pajisjet dhe sistemet, standardet e përgjithshme që mund të aplikohen për një game produktesh të ndryshme si p.sh. produktet e fuqisë së ulët ose produkte që nuk mund të mbulohen nga standarde të tjera të produkteve, standardet specifike të produktit që janë specifike për disa produkte specifike.

Gjithashtu në fushën e zbatimit të këtij KT janë edhe ultratingujt, aparatet ndihmëse të dëgjimit, standardizimi i instrumenteve dhe metodat e matjes në fushën e elektroakustikës, duke përfshirë kërkesat e performancës së pajisjeve shndërruese elektrostatike, instrumenteve matëse të zërit, pajisjet audiometrike, etj

Standardizimi i kërkesave specifike dhe të përgjithshme për ndërtimin, sigurinë, performancën dhe testimin për aparaturat elektrike për ndjeshmërinë ndaj prezencës së gazeve ose avujve dhe për të dhënë një tregues, alarm dhe/ose funksione të tjera, qëllimi i të cilave është të lajmërojë për rrezikun e eksplozionit, rrezikun të zjarrit ose rrezikun e shëndetit. Ky KT adopton këto standarde për të dhënë informacione dhe udhëzime në lidhje me përzgjedhjen, instalimin dhe funksionimin e aparaturave të tilla.

Në aspektet e provave të rrezikut ndaj zjarrit ky KT adopton standardet ndërkombëtare, specifikimet teknike dhe raportet teknike në lidhje me vlerësimin e rrezikut të zjarrit, inxhinierinë e rrezikut ndaj zjarrit, terminologjinë për rrezikun ndaj zjarrit të lidhur me produktet elektroteknike, matjen e gjuhëve të flakës

	Emri i institucionit: DREJTORIA E PËRGJITHSHME E STANDARDIZIMIT	Dokumenti Nr.: RC/DS/117	
	Titulli: Plani strategjik i biznesit për DPS/KT	Versioni: 01	Faqe Nr.: Faqe 2/5

dhe rishikimin e metodave të provës lidhur me rrezikun ndaj zjarrit të produkteve elektroteknike, metoda prove këto që përdoren gjërisht në standardet e produkteve si dhe nga prodhuesit dhe ligj bërësit.

Po kështu një detyrë tjetër e këtij KT është adoptimi edhe i standardeve të sigurisë për pajisjet matëse dhe të provës, pajisjet e kontrollit të procesit industrial, dhe pajisjet laboratorike kudo që ato përdoren të tilla si pajisjet dhe sistemet për matjen, provën, gjenerimin dhe analizimin e madhësive elektromagnetike të thjeshta dhe komplekse, pajisjet për matjen dhe kontrollin e procesit industrial, pajisjet laboratorike për analizën, përdorimin dhe përgatitjen e materialeve.

Standardizimi i klasave sipas kushteve mjedisore bëhet duke përdorur parametrat e vlefshëm mjedisor, dhe jep udhëzime për përzgjedhjen dhe përdorimin e këtyre klasave të parashikuara për përgatitjen e specifikimeve përkatëse, standardizimi i metodave të provave mjedisore, lidhja dhe transformimi i klasave mjedisore me metodat mjedisore

Pajisjet që mbulon ky KT në mbështetje të Direktivave të EU MID; EMC, LVD etj janë matësit e energjisë elektrike dhe instrumentet që llogarisin cilësitë e rrymës elektrike, pajisjet e kalibruara të matjes, gjeneratorët e sinjalit, instrumentet matëse, sistemet dhe aksesorët e tyre, për përgatitjen dhe analizimin e materialeve në fushën e kërkimit, mjekësore, industri dhe arsim si edhe për monitorimin e mjedisit, etj

B Mjedisi i biznesit

B.1 Të përgjithshme

Puna e KT 8 vazhdon me një ritëm të shpejtë për shkak të rritjes së përdorimit të pajisjeve që bien në fushën e këtij KT dhe duke ju përgjigjur ritmeve të zhvillimit teknologjik, ritmet e zhvillimit ekonomik në vendin tonë dhe kërkesave gjithmonë në rritje të biznesit, ministrive të linjës, organizmave shtetëror, organizmave testuese dhe certifikuese, shoqatave të konsumatorëve etj Pjesa më e madhe e standardeve të adoptuara nga ky KT janë standarde të harmonizuara nën Direktivat LVD (2006/95/EC) dhe EMC (2004/108/EC), MID, RED etj. Në kuadrin e përmbushjes së detyrimeve për anëtarësim në CEN/CENELEC dhe duke u bazuar edhe në strategjinë e DPS është e detyrueshme për ne adoptimi 100 % i standardeve nën këto direktiva. Shërbimet e kujdesit shëndetësor, pajisjet elektrike mjekësore, softuerët në lidhje me kujdesin shëndetësor dhe rrjetet e IT janë rritur me shpejtësi si rezultat i rritjes së rritjes së popullsisë, rritjes së impaktit të teknologjisë së informacionit, rritja e kërkesave për pajisjet e teknologjisë së re që lidhet me kujdesin shëndetësor etj. Globalizimi i vazhdueshëm industrial ka një impakt të konsiderueshëm ekonomik në tregjet rajonale lidhur me makineritë. Puna e këtij KT ka impakt gjithashtu edhe në strategjinë e sigurisë bazë të makinerive. Disa çështje të tjera që mbuloohen nga ky KT kanë të bëjnë me aspektet mekanike, të sigurisë funksionale, EMC dhe elektrike të lidhura me pajisjet elektrike shtëpiake dhe të ngjashme me to. Ky KT merret edhe me adoptimin e standardeve të përdorura në industri ku atmosfera shpërthyesë të gazeve, avujve, pluhurit dhe mjegullës janë prezent ku këto standarde mbulojnë ciklin jetësor të pajisjeve duke i vënë theksin menaxhimit të riskut në ambientin e biznesit si një parim themelor në shumë kërkesa rregullatore OHS (Shëndetin dhe sigurinë e punonjësve). Standardet e adoptuara nga ky KT janë jetike për industrinë për prodhimin e pajisjeve, për sigurinë e konsumatorëve dhe përdoruesve të këtyre pajisjeve, për të menaxhuar rrezikun që shoqërohet me energjinë elektrike dhe pajisjet elektrike.

Kërkesat e sigurisë shërbejnë për mbrojtjen e konsumatorëve dhe përdoruesve të këtyre pajisjeve si dhe për eliminimin e barrierave në tregti.

B.2 Treguesit sasiore të mjedisit të biznesit

	Emri i institucionit: DREJTORIA E PËRGJITHSHME E STANDARDIZIMIT	Dokumenti Nr.: RC/DS/117	
	Titulli: Plani strategjik i biznesit për DPS/KT	Versioni: 01	Faqe Nr.: Faqe 3/5

Përdoruesit e standardeve të adoptuara nga KT 8 përfshijë konsumatorët, prodhuesit e pajisjeve, organizmat e certifikimit dhe laboratorët e testimit, shitësit dhe autoritetet kombëtare të inspektimit dhe kanë përdorim të gjerë si në nivel rajonal dhe kombëtar. Përdorimi i qarqeve të integruara për të arritur sigurinë në funksionim dhe efektet e fushës elektromagnetike, integrimi i këtyre pajisjeve me sistemet e rrjeteve IT etj kanë bërë të mundur rritjen e kërkesës për adoptim për këto standarde. Po kështu ulja e efekteve në mjedisore duke shmangur ndotjen mjedisore, uljen e zhurmës së emetuar nga pajisjet dhe makineritë e mbuluara nga ky KT është një tjetër aspekt që rrit kërkesën për këto standarde.

Standardet e adoptuara nga ky KT kanë përdorim të gjerë dhe synojnë:

- përmirësimin e cilësisë së produktit;
- kontrollin e prodhimit;
- sigurinë e pajisjeve;
- përmirësimin e konkurrencës;
- ndihmën në globalizimin e ekonomisë të bazuar në konkurrencë;

C Përfitimet

Puna e KT 8 duhet të rezultojë në adoptimin e standardeve që do të mundësojnë:

- mbështetjen e prodhuesve të pajisjeve elektrike për sigurinë dhe kërkesat shëndetësore të specifikuara në direktivat LVD dhe EMC, për të hequr barrierat teknike në tregti dhe krijimin e një tregu të përbashkët evropian;
- lehtësimin e lidhjes midis prodhuesve, konsumatorëve dhe organeve përgjegjëse për inspektimin dhe testimin teknik;
- mbështetjen për legjislacionin evropian;

D Pjesëmarrja në KT 8

Në KT 8 ka përfaqësues nga subjekte private, KESH dhe organizmi i inspektimit IQT, i cili merret direkt me kontrollin e tregut, vlerësimin e konformitetit për produkte elektroshtëpiake dhe standardeve që lidhen me direktivën LVD dhe EMC. Palët e interesuara në raste të veçanta për probleme specifike mund të emërojnë ekspertët e tyre në grupet e punës të ngritura nga KT për çështje specifike.

E Objektivat dhe strategjitë

E.1 Objektivat e përcaktuara nga KT 8:

- 6 muaj programin e punës së KT;
- Miratimi i standardeve, në përputhje me procedurat për hartimin dhe adoptimin e standardeve shqiptare dhe dokumentet e tjera të standardizimit, për sigurinë e përdoruesve të pajisjeve elektrike që mbulohen nga ky KT,
- Adoptimin e standardeve të harmonizuara nën direktivat e *New Approach*-it në masën 100 %, duke bërë ndryshimet në listat e standardeve nën Direktivat sa here që ato përditësohen;
- Përfaqësimi i interesave kombëtare në organizmat evropiane dhe ndërkombëtare kur ajo kërkohet;
- Aplikimi i parimeve themelore të standardizimit;
- Përgatitja dhe pasurimi me terma të reja të fushës i fjalorit terminologjik;

	Emri i institucionit: DREJTORIA E PËRGJITHSHME E STANDARDIZIMIT	Dokumenti Nr.: RC/DS/117	
	Titulli: Plani strategjik i biznesit për DPS/KT	Versioni: 01	Faqe Nr.: Faqe 4/5

E.2 Strategjitë e përcaktuara për arritjen e objektivave

Përmbushja e objektivave të KT 6 bazohet në punën për adoptimin e standardeve evropiane dhe ndërkombëtare si standarde shqiptare, duke bashkëpunuar me KT "pasqyrë" të CENELEC dhe IEC si më poshtë:

CLC/SR 87	Ultratingujt
CLC/TC 85X	Pajisjet matëse për sasi të energjisë elektrike dhe fushës elektromagnetike
CLC/TC 106X	Fushat elektromagnetike në mjedisin e njeriut
IEC/TC 91	Teknologjia e montimit të pajisjeve elektronike
CLC/SR 91	Teknologjia e montimit të pajisjeve elektronike
IEC/TC 29	Elektroakustika
CLC/SR 29	Elektroakustika
IEC/TC 87	Ultratingujt
IEC/TC 85	Pajisjet matëse për sasi të energjisë elektrike dhe fushës elektromagnetike
IEC/TC 106	Fushat elektromagnetike në mjedisin e njeriut
CLC/SR 104	Kushtet mjedisore, klasifikimi dhe metodat e provës
IEC/TC 104	Kushtet mjedisore, klasifikimi dhe metodat e provës
CLC/TC 216/WG 04	Dedektorët e gazit
CLC/TC 216/WG 07	Dedektorët e gazit
CLC/TC 216/WG 11	Dedektorët e gazit
CLC/TC 216/WG 05	Dedektorët e gazit
CLC/TC 216	Dedektorët e gazit
IEC/SC 48B	Bashkuesit elektrik
CLC/SR 48B	Bashkuesit elektrik
CLC/SR 89	Prova e rrezikut ndaj zjarrit
IEC/TC 89	Prova e rrezikut ndaj zjarrit
CLC/SR 42	Teknikat e provës për tension e lartë dhe rrymën e lartë
IEC/TC 42	Teknikat e provës për tension e lartë dhe rrymën e lartë
IEC/TC 77	Pajtueshmëria elektromagnetike
IEC/TC 77A	EMC - Fenomenet e frekuencës së ulët
IEC/SC 77C	Fenomenet kalimtare të fuqisë së lartë
IEC/TC 77B	Fenomenet e frekuencës së lartë
CLC/TC 13	Matja dhe kontrolli i energjisë elektrike
IEC/TC 13	Matja dhe kontrolli i energjisë elektrike
CLC/TC 210/WG 11	Pajtueshmëria elektromagnetike
CLC/TC 210/WG 12	Pajtueshmëria elektromagnetike
CLC/TC 210	Pajtueshmëria elektromagnetike
CLC/SC 210A	Pajtueshmëria elektromagnetike
CLC/TC 210/WG 13	Pajtueshmëria elektromagnetike
CLC/BTTF 128-2	Ndërtimi dhe funksionimi i pajisjeve për provat elektrike
CLC/TC 66X	Siguria e pajisjeve matëse, të kontrollit dhe pajisjeve laboratorike
IEC/TC 66	Siguria e pajisjeve matëse, të kontrollit dhe pajisjeve laboratorike

	Emri i institucionit: DREJTORIA E PËRGJITHSHME E STANDARDIZIMIT	Dokumenti Nr.: RC/DS/117	
Titulli: Plani strategjik i biznesit për DPS/KT	Versioni: 01	Faqe Nr.: Faqe 5/5	

F Planifikimi

Për realizimin e objektivave të mësipërme ky KT bazuar në propozimin e standardeve të reja fillon punën për adoptimin e standardeve

G Financimi

Kryetari dhe anëtarët e KT punojnë mbi baza vullnetare dhe pa pagese
Sekretari i KT është punonjës i DPS.

Sekretari i DPS/KT 8

(Arjana LLANGOZI)